

Kündja külarahvas nautis rabamatkal Kagu-Eesti imelist loodust

Tänavune kevad oli kõigile eriline, nii valitses ka meie Kündja kandi külades vaikus. Koroonaviirus sulges rahvamaja ukсед ja inimesed olid sunnitud tegelema kodudes kevadiste aiatöödega, ilma üksteisega kokku puutumata. Juunikuu alguses, kui valitsuse poolt anti luba jälle koos käia ja väikseid üritusi korraldada, sündiski külarahval plaan minna koos matkajuhiga matkale.

Matk rabasse ööbimisega telkides oli enamusele osavõtjatest esmakordne ja tekitas põnevust. Kuna meil puudusid matkade juhtimise kogemused, leidsime interneti vahendusel Põlvamaal elava suurte kogemustega matkajuhiga Jüri Variku, kes nõustus koostama meile nii füüsiliselt kui ajaliselt sobiva matkamarsruudi ja ka matka juhtima.

Alustasime 20. juunil üheksaliikmelise grupiga matka Põlva linnast. Kõigepealt sõitsime Ilumetsa meteoriidkraatrite juurde. Matkasime mööda laudteed, mille ääres olid põnevad puuskulptuurid, kuni Põrguhaua kraatrit. Põrguhaua kraatri sügavus on 12,5 m. Matkajuhilt saime teada, et Ilumetsas on veel kolm meteoriidse päritoluga

kraatrit, millele rahvasuu on andnud nimed: Sügavhaud, Kuradihaud ja Tondihaud. Kahjuks on väiksemad kinni kasvanud ja tähistamata, sellepärast sinna ei mindud.

Matkajuhil juhendamisel jätkasime matka Rebasmäe allika juurde, mis on suurim tõusuveeallikas Võrumaal. Möödusime piirkonna suurimast kuusikust, mis oli meie jaoks haruldane nähtus, kuusikus ei leidnud me teisi puuliike. Allika juurde minnekuks laskusime pikast ja järstust trepist alla orgu, kust edasi viis laudtee. Ületasime Rebasmäe oja, rada lõppes allika juures. Allikavesi oli väga puhas, kuid punaka värvusega ja omapärase maitsega, kuna sisaldab rauaühendeid. Võtsime kaasa võetud pudelitesse puhast tervistava toimega allikavett kodustele viimiseks. Allika lähedal kõrgel mäeseljakuul asub RMK Rebasmäe metsaonn koos grillimiskohaga. Siin kohtusime teiste matkajatega, tegime ühiseid pilte ja vahetasime kontakte.

Nelja- kuni viiekilomeetrise rännaku järel jõudsimme Valgjärve äärde. Matkajuhil sõnul pidavat see olema Eesti kõige läbiipaistvama veega järv. Järve kaldad ja põhi on peaaegu kõikjal liivased.

Seejärel tegi matkajuh meile ettepaneku, et võiksime viia telgid ööbimiskohta, kuna hiljem võib olla telkimiskohta raskem leida. Panime telgid Must-

järve äärde, kus asuvad RMK Meenikunno telkimiskohad koos grillimisvõimalusega.

Jätkasime matka RMK Päikeseloojangu maja juurest mööda laudrada Meenikunno rabasse. Teekond oli vaheldusrikas, nägime öitsvaid jõhvikaid, sookaelu ning tupp-villpead. Imetlesime rabas kasvavaid väänilisi puuid ja laukaid. Laudtee viis rabajärveni, kus oli purre ja võimalik ujuda. Matkajuhilt saime teada, et kogu matkaraja pikkus on 5,8 km, millest 2,4 km on laudtee.

Järv, mille juurde jõudsimme, kannab Suure Suujärve nime. Enne seda aga möödusime Kamarusjärvest ja Keskmisest Suujärvest, mis jäi rajast natuke kaugemale. Teel kohtusime mitmete teiste matkajuhidega ja vahetasime muljeid. Tegime pilte taimedest ja puudest ning imetlesime kaunist rabaloodust.

Telkimiskohta tagasi jõudes nägime palju matkajaid, kes olid siia tulnud erinevatest Eesti paikadest. Öhtu veetsime lõbusalt lõkke juures grillides. Eesti matkajuhidul Põhjatähe matkateenete teise liigi märgi ja olümpia-komitee tänukirja saanud matkajuh Jüri rääkis põnevaid matkamuljeid kaugetest, rasketest ja huvitavatest matkadest.

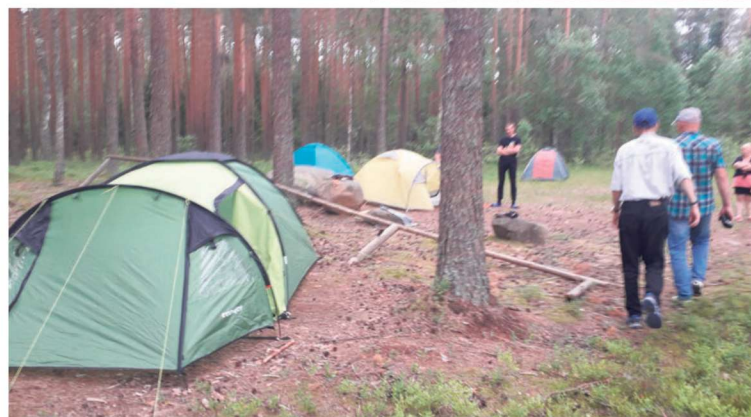
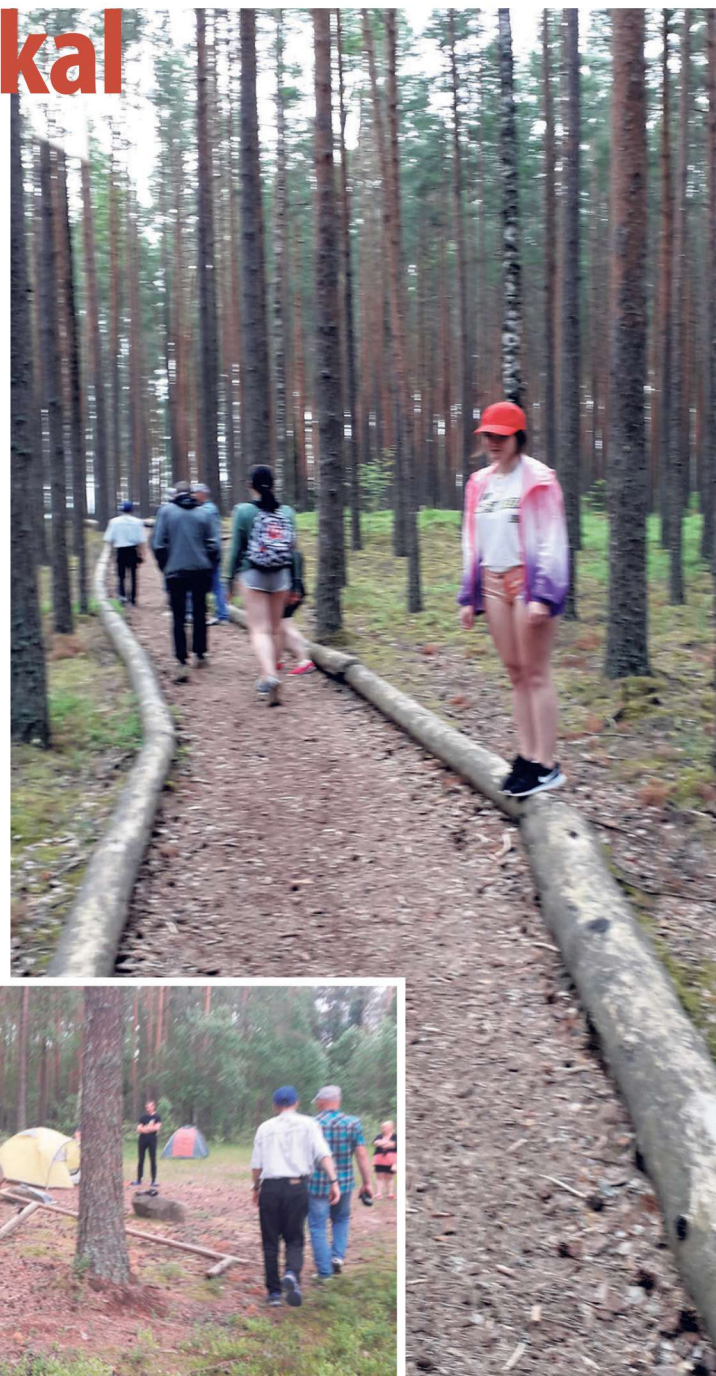
Teise päeva hommikul äratas meid puude vahelt paistev päike. Puhanutena jätkasime pärast hommikueinet matka RMK Valgesoo vaatetorni juurde, see asub

Põlva maakonnas Valgesoo rabas. Pilgupüüdva disainiga vaatetornist avanes suurepärase vaade Valgesoo rabale, ürgse ilmega põlismetsale, „Parunimännikule” ning seal kulgevale õpperajale. Metallist vaatetorni kõrgus on 29,7 m ning viimase vaatlusplatvormi kõrguseks on 23,8 m.

Sellega lõppes meie rabamatk, kuid matkajuh Jüri üllatas meid veelkord, tutvustades koduteel meie oma koduaeda, kus olid pilgupüüdjad lillepeenrad, puud ja põõsad. Metsa ääres järsul kallakul oli kujundatud kaunilt looklev peenar lilled ja ilupõõsastega. Võlu lisas ka väikese majakese taga olev metsalinnulauluga ...

Koju tagasi jõudes olime rõõmsad uutest kogemustest ja muljetest ning tänulikud matkajuhile, kelle juhendamisel matk teoks sai.

HELGI KUUSIK, Kündja külaselts

Fotod: Helgi Kuusik

Piiriveere õpilasmaleval algas esimene töösuvi

Südasuvine keskpäev töötegemist just ei soosi – väljas on rammestav palavus. Sellest hoolimata on otsustanud noored õpilasmalevasse tulla. Nii töötavadki 10 noort usinalt Rāpinas ASi Plantex aiandis: käsil on Piiriveere maleva esimene tööpäev.

Piiriveere õpilasmalev töötab tänavu 12.–24. juulini ja maleva 30 noort tegutsevad kolmes eri rühmas Rāpinas, Vārskas ja Meremäel ja kahe nädala pikkuse malevaperioodi sisse jääb 10 tööpäeva. Rāpinas töötavad noored ASi Plantex aiandis, kus nad rohvivad ilu- ja puukoolitaimi ning teevad teisi jõukohaseid töid. Teiste seas töötavad Rāpina rühmas Kevin ja Taavi, kelle sõnul on malev nende jaoks suvel vahva vaheldus, kuna siin leiab uusi sõpru ning loomulikult on ka võimalus taskuraha teenida.

Üks Rāpina rühma juhtidest Greta Suurmann lüüdis, et aiandis töötamine õpetab päris palju. On ju noored iga päev taimede keskel ja saavad niimoodi maleva lõpuks esimesed teadmised iluaianidusest. „Igatahes on noored praegu väga entusiastlikud ja tahavad tööd teha,” lüüdis ta.

Malev ei tähenda aga ainult töötegemist: kahe nädala sisse mahub ka Piiriveere ja Tankla õpilasmaleva rühmade kokkutulek Valgamaal Kuutsemäel. Kuna malev on ööbimisega, siis esimesel nädalal valmistuvadki malevlased pärast tööd suurelt jaolt kokkutulekuks.

Piiriveere maleva maleva 30 noort tegutsevad kolmes eri rühmas Rāpinas, Vārskas ja Meremäel. Rāpinas töötavad noored ASi Plantex aiandis, kus nad rohvivad ilu- ja puukoolitaimi ning teevad teisi jõukohaseid töid.

Foto: Elin-Saskia Silm

Rühmajuht Greta lüüdis, et maleva kordaminek oleneb ka noorte enda aktiivsusest, kuid juba praegu paistab, et kõik õhtud on sisustatud.

Maleva vastu suur huvi

Malevat korraldab MTÜ Piiriveere Liider ja see toimub esimest korda. See on ühingu es-

makordne sellelaadne ettevõtmine. Noorte huvi malevas kaasalõõmise vastu oli aga suur ja kohad täitusid väga kiiresti. Pakub malev ju lisaks mõnusa ajaveetmisele võimalust saada töökogemus, mis polegi tänapäeval nii kättesaadav, sest ettevõtjatel tekib noorte palkamisega täiendavat asjaajamist.

Piiriveere Liider tänabki töö-

andjaid, kes olid nõus noortele sellise võimaluse andma: Lõuna-Antsu talu OÜ, AS Plantex, OÜ Almar Puit, SA Piusa, OÜ Mentli ja Setomaa vald. Samuti toetavad malevlasi AS Vārska Vesi, Nopri talu, Muna Liisa, Maks & Moorits ning AS Sangaste Linnas.

Erilised tänud lähevad Piiriveere õpilasmaleva esimestele

rühmajuhtidele: Andri Kask, Eneken Volkov, Greta Suurmann, Joonas Poom, Kaspar Pöder, Kristel Zovo, Päivi Kahusk ja Triinu Kotov.

Aitäh koostööpartneritele: Järve puhkemaja, Kirsi Talo Kodumajutus, Maarjamäe maja, Eesti Noorsootöö Keskus, Eesti Punane Rist, Liinamäe reisid, Lõuna-Eesti Postimees, Maivart

Studio OÜ, Meremäe Kool, Meremäe Kultuuriühing, Mikitamäe Kool, MTÜ Misso Avatud Noorteklubi, Münt Grupp OÜ, Niitsiku kõrts, Obinitsa A ja O, Orava Avatud Noortekeskus, OÜ Mentli, OÜ Paul Meedia, Piusa Koopakohvik, Provintsi kohvik, Rõuge vald, Rāpina Benu apteek, Rāpina Konsum, Rāpina Noortekeskus, Rāpina Raamatupood OÜ, Rāpina vald, Seto Tsäimaja, Setomaa Noorsootöö Keskus, Setomaa vald, Valga Noorsootöökeskus Tankla, Valgamaa Partnerluskogu, Weske Takso, Võru vald, Vārska kauplus Lemmik.

MTÜ Piiriveere Liider infospetsialist Helen Zupsmann oli lootusrikas, et kui tänavune kogemus on positiivne, siis võtab Piiriveere õpilasmalev järgmisel aastal vastu veelgi rohkem noori.

Piiriveere õpilasmalev toimub LEADERi koostööprojekti „Õpilasmalev Valgamaa ja Piiriveere Liideri piirkonnas (2019–2020)” raames ja seda toetatakse PRIA Eesti maaelu arengukava 2014–2020 programmi ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi vahenditest.

SANDER SILM

Piiriveere Liider

